

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 374/2018-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. januára 2019 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Sergeja Kohuta prerokoval prijatú sťažnosť TRIOSPOL, družstva, Jána Švermu 5, Michalovce, právne zastúpeného advokátom JUDr. JCLic. Tomášom Majerčákom, PhD., advokátska kancelária, Južná trieda 28, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Michalovce v konaní vedenom pod sp. zn. 18 Cb 107/2017 (predtým pod sp. zn. 18 Cb 162/2007) a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo TRIOSPOL, družstva, na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Michalovce v konaní vedenom pod sp. zn. 18 Cb 107/2017 (predtým pod sp. zn. 18 Cb 162/2007) p o r u š e n é b o l i .

2. TRIOSPOL, družstvu, priznáva finančné zadosťučinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré mu je Okresný súd Michalovce povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. TRIOSPOL, družstvu, priznáva úhradu trov právneho zastúpenia v sume 475,05 € (slovom štyristosedemdesiatpäť eur a päť centov), ktorú je Okresný súd Michalovce povinný vyplatiť na účet advokáta JUDr. JCLic. Tomáša Majerčáka, PhD., advokátska kancelária, Južná trieda 28, Košice, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 374/2018-9 z 11. júla 2018 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie *časť* sťažnosti TRIOSPOL, družstva (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Michalovce (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 18 Cb 107/2017 (predtým pod sp. zn. 18 Cb 162/2007).

2. Z obsahu sťažnosti najmä vyplynulo:

„... Sťažovateľ podal dňa 29.06.2007 žalobu na Okresný súd Michalovce, kde sa domáhal zaplataenia peňažnej sumy 495.255,80 Sk (16.439,48 EUR) s 14,75% úrokom z omeškania ročne od 25.05.2007 do zaplataenia, titulom vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniklo žalovaným tým, že práce prevedené žalobcom pri príprave pôdy na zasiatie

repky k. ú. Rakovec nad Ondavou využili žalovaní na zasiatie repky, čím sa obohatili o cenu prác prevedenú žalobcom.

Okresný súd Rozsudkom zo dňa 26. februára 2010, sp. zn. 18Cb/162/2007, rozhodol tak, že žalovaný v 2. rade je povinný zaplatiť žalobcovi istinu 9.370,98 EUR s 10% úrokom z omeškania ročne od 11.9.2007 do zaplatenia a trovy konania 695,92 EUR na účet právneho zástupcu žalobcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Okresný súd žalobu zamietol proti žalovanému v 1. rade, v časti istiny 7.068,51 EUR s 10% úrokom od 25.5.2007 do zaplatenia, v časti požadovaného úroku z omeškania ročne 10% zo žalovanej istiny od 25.5.2007 do 10.9.2007...

Proti tomuto rozsudku Okresného súdu Michalovce podal odvolanie žalovaný v 2. rade. Krajský súd v Košiciach svojim Rozsudkom zo dňa 30.12.2010, sp. zn. 3Cob/104/2010 zmenil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým bolo žalobe proti žalovanému v 2. rade vyhovené (bod I.), tak, že žalobu zamietol a potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o zamietnutí žaloby proti žalovanému v 1. rade. Súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o náhrade trov konania tak, že žalobca je povinný nahradiť žalovanému v 1. rade na účet jeho právneho zástupcu 1.220,13 eur trov prvostupňového konania do 3 dní od jeho právoplatnosti a žalovanému v 2. rade náhradu trov prvostupňového konania nepriznáva...

Na základe dovolania, ktoré podal sťažovateľ dňa 14.03.2011, vo veci konal Najvyšší súd SR, ktorý svojim Rozsudkom zo dňa 30.11.2011, sp. zn. 4 Obdo/27/2011 zamietol dovolanie sťažovateľa proti zmeňujúcemu výroku rozsudku Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 3Cob/104/2010 zo dňa 30.12.2010, ktorým žalobu proti žalovanému 2/ zamietol...

Následne sťažovateľ podal na Ústavný súd ústavnú sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy SR dňa 23.03.2012, ktorou napadol neústavnosť Rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 3 Cob 104/2010-326 z 30.12.2010 a Rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4 Obdo 27/2011 z 30.11.2011 a namietal porušenie čl. 46 ods. 1 Ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd...

Ústavný súd SR vydal nález sp. zn. II. ÚS 99/2012-44 zo dňa 24.01.2013, ktorým rozhodol tak, že Najvyšší súd SR v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Obdo 27/2011 porušil základné právo TRIOSPOL družstva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd. Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obdo 27/2011 z 30.11.2011 zrušuje a vec vracia na dalšie konanie...

Následne Najvyšší súd Uznesením zo dňa 30.04.2014, sp. zn. 4Obdo/13/2013 rozhodol tak, že zrušuje rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Cob/104/2010 v zmeňujcom výroku, ktorým žalobu proti žalovanému 2/ zamietol a vo výroku o náhrade trov konania vo vzťahu žalobcu a žalovaného 2/ a v rozsahu zrušenia mu vec vracia na dalšie konanie...

Krajský súd v Košiciach v Rozsudku zo dňa 26.05.2015 pod sp. zn. 3 Cob/148/2014 opätovne zmenil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým bolo žalobe vyhovené tak, že žalobu zamietal a vo výroku o náhrade trov konania tak, že žalovanému ██████████ náhradu trov prvostupnového konania nepriznáva...

Po podanom dovolaní na Najvyšší súd Slovenskej republiky, ten rozhodol Uznesením sp. zn. 4Obdo 58/2016 zo dňa 30.06.2016, ktorým zrušil Rozsudok Krajského súdu v Košiciach pod sp. zn. 3Cob/148/2014 a vec vrátil na dalšie konanie...

Následne Krajský súd v Košiciach Rozsudok Okresného súdu Michalovce sp. zn. 18Cb/162/2007 zo dňa 26.02.2010, uznesením zo dňa 24. 5. 2017, č. k. 3Cob/134/2016, zrušil a rozsudok v napadnutej časti a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvej inštancie na dalšie konanie.

V súčasnosti prebieha opat konanie na okresnom súde.

... Porušené ustanovenia ústavy a medzinárodnej zmluvy

l. 48 (2) ústavy SR, Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadri ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnost možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

l. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokolvek trestného obvinenia proti nemu.

... Odôvodnenie v om vidíme porušenie ústavy a medzinárodnej zmluvy

1. Súdne konanie tráva od roku 2007, teda už desa rokov. Sazovatel musí takú dlhú dobu ži v právnej neistote, nakoľko nevie, i ešte niečo vôbec od žalovaných vymoe.

Pre účastníka konania je nešťastím, ak je v konaní úspešný, ale nevie nič vymôcť, aj napriek tomu, že mu iné subjekty dlhujú finančné prostriedky a on musí platiť dane a odvody, mzdy a nakupovať tovar, ak chce podnikat'.

2. K súdnym priet'ahom by vôbec nemuselo dôjsť, ak by Krajský súd v Košiciach postupoval v súlade so zákonom.

- Okresný súd v Michalovciach rozhodol vo veci 26.2.2010.

- Následne Krajský súd v Košiciach rozhodol o odvolaní 30.12.2010 a to tak, že zmenil rozhodnutie Okresného súdu v Michalovciach.

- Najvyšší súd rozhodol 30.11.2011, tak že potvrdil rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach.

- Následne s'ťažovateľ podal s'ťažnosť proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu SR na Ústavný súd SR. Ústavný súd SR zrušil rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 24.1.2013 a vyslovil právny názor, ktorým sú všetky súdy viazané.

- Následne Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 30.04.2014 zrušil rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 30.12.2010. Najvyšší súd SR zrušil rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 30.12.2010 výlučne z procesného dôvodu, a to že Krajský súd v Košiciach rozhodol bez toho, aby poskytol žalobcovi možnosť vyjadriť sa k použitiu § 3 ods. 1 OZ.

- Následne Krajský súd v Košiciach poskytol žalobcovi možnosť vyjadriť sa, ale nerešpektujúc právny názor Ústavného súdu SR v náleze zo dňa 24.01.2013, rozhodnutie zo dňa 31.12.2010 doslovne skopíroval, bez toho, aby sa vysporiadal s rozhodnutím Ústavného súdu a vo veci rozhodol 26.05.2015.

- Následne po podanom dovolaní s'ťažovateľom Najvyšší súd SR, uznesením sp. zn. 4Obdo 58/2016 zo dňa 30.06.2016, opätovne zrušil rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 26.05.2015 a vrátil súdu na ďalšie konanie.

- Následne Krajský súd v Košiciach zrušil Rozsudok Okresného súdu Michalovce sp. zn. 18Cb/162/2007 zo dňa 26.02.2010, uznesením zo dňa 24. 5. 2017, č. k. 3Cob/134/2016, zrušil a rozsudok v napadnutej časti a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie...

3. K priet'ahom v konaní nedochádza z dôvodu, žeby s'ťažovateľ robil obštrukcie, teda priet'ahy v konaní nespôsobuje ani nezapríčinil s'ťažovateľ.

4. *Vec nie je až taká zložitá po právnej stránke a skutkovej stránke, žeby súdy nerozhodli právoplatne a v súlade so zákonmi vo veci ani po 10 rokoch. Kroky Krajského súdu v Košiciach podľa právneho názoru sťažovateľa boli zbytočné a neboli v súlade so zákonom, čoho dôkazom je to, že jeho rozhodnutia boli vždy zrušené.*

5. *Sťažovateľ musí znášať veľkú traumy celých 10 rokov z prebiehajúceho súdneho konania a 10 rokov svojho života musí žiť s vedomím súdneho konania. Za desať rokov nemohol sa domôcť vymožitelnosti svojho práva a to je trauma. Veľká trauma bola spôsobovaná aj rozhodnutiami v rozpore so zákonom. Sťažovateľ musel dvakrát dávať dovolanie, ústavnú sťažnosť, aby sa domohol svojho práva.*

... Odôvodnenie primeraného finančného zadostučinienia

Cieľom finančného zadostučinienia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Pri určení finančného zadostučinienia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadostučinienie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

... Na základe vyššie uvedených skutočností navrhujeme, aby Ústavný súd... po meritórnom preskúmaní veci vydal nasledujúci Nález

1. *Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a právo na prejednanie veci v primeranej lehote postupom Okresného súdu Michalovce v konaní č.k. 18Cb/162/2007... porušené bolo.*

2. *Prikazuje Okresnému súdu Michalovce v konaní vedenom pod sp. zn. 18Cb/162/2007 konať bez zbytočných prietahov.*

4. *Sťažovateľovi priznáva finančné zadostučinienie vo výške 7000 EUR (slovom sedemtisíc EUR), ktoré [je] mu povinní Okresný súd v Michalovciach... vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.*

5. *Okresný súd v Michalovciach... [je] povinní uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Tomáša Majerčáka, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“*

3. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho podpredsedom, listom sp. zn. 1 SprV 390/2018 zo 7. augusta 2018 a právny zástupca sťažovateľa stanoviskom k vyjadreniu okresného súdu z 28. augusta 2018.

3.1 Podpredseda okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedol chronológiu úkonov vykonaných v danej veci a taktiež tieto relevantné skutočnosti:

„... Predsedom Okresného súdu Michalovce som bol poverený k podaniu vyjadrenia k ústavnej sťažnosti.

K podanej ústavnej sťažnosti je v prvom rade potrebné uviesť, že rozsudkom Okresného súdu Michalovce z 5.1.2018 bolo vo veci meritórne rozhodnuté. Po vykonaní odvolacích úkonov súdom bol spis dňa 28.5.2018 predložený Krajskému súdu v Košiciach k rozhodnutiu o odvolaní žalovaného. Vzhľadom k tomu, že spis 18Cb/107/2017 (predtým 18Cb162/2007) sa nachádza na Krajskom súde v Košiciach, ten predkladaný ústavnému súdu nie je, úkony súdu sú dokumentované len z údajov elektronického súdneho registra a neodrážajú úplný priebeh konania. Z tohto dôvodu nie je možné sa zároveň vyjadriť k možným prieťahom spôsobovaným žalobcom.

Z obsahu ústavnej sťažnosti nevyplýva, aby sťažovateľ Okresnému súdu Michalovce vytýkal nejaký prieťah v konaní, označil úkon súdu za neefektívny alebo zbytočný. Sťažovateľ za osoby zodpovedné za zdĺhavé vybavovanie súdnej veci označuje len Krajský súd v Košiciach a Najvyšší súd SR v Bratislave. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že sťažovateľ nevyužil právny prostriedok nápravy možných prieťahov vyplývajúci z ust. § 62 zák. č. 757/2004 Z.z. a na Okresný súd Michalovce nepodal sťažnosť na prieťahy v konaní. Táto skutočnosť len potvrdzuje, že sťažovateľovi žiadne prieťahy zo strany Okresného súdu Michalovce spôsobované neboli. V opačnom prípade by postupoval tak, ako voči Najvyššiemu súdu SR a Krajskému súdu v Košiciach, kedy dňa 19.3.2014 a 24.4.2015 podal sťažnosti podľa zák. č. 757/2004 Z.z. Z ustálenej judikatúry Ústavného súdu SR vyplýva, že v zásade k tomu, aby bolo možné vyhovieť ústavnej sťažnosti, je potrebné stanovisko predsedu súdu o tom, že k prieťahom došlo.

Z uvedeného teda vyplýva, že žalobca v ústavnej sťažnosti nenamieta porušenie svojho ústavného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v konaní

18Cb/162/2007 Okresným súdom Michalovce, a zároveň i to, že Okresný súd Michalovce akékoľvek prietahy v tejto veci spôsobené nečinnosťou súdu prípadne zbytočnými úkonmi v celom rozsahu popiera.

Z elektronického súdneho registra vyplývajú tieto úkony súdu:

- 27.9.2007 doručenie žaloby na súd*
 - 22.10.2007 výzva k zaplateniu súdneho poplatku za návrh*
 - 17.12.2007 výzva právnemu zástupcovi žalobcu k vyjadreniu k podanému odporu*
 - 21.2.2008 vyjadrenie žalobcu doručované právnemu zástupcovi žalovaného*
 - 6.6.2008 určenie termínu pojednávania na 11.7.2008*
 - 11.7.2008 pojednávanie vo veci*
 - 10.9.2008 pojednávanie vo veci odročené na 19.11.2008*
 - 19.11.2008-pojednávanie zrušené z dôvodu konania školenia sudcov obvodu Krajského súdu v Košiciach vo Vysokých Tatrách, pojednávanie odročené na 27.11.2008*
 - 27.11.2008 pojednávanie vo veci*
 - 28.1.2009 pojednávanie vo veci*
 - 17.2.2009 uznesenie o nariadení znaleckého dokazovania*
 - 26.3.2009 uznesenie o zastavení konania o vzájomnom návrhu žalovaného*
 - 3.8.2009 uznesenie o znalečnom*
 - 2.12.2009 pojednávanie vo veci*
 - 22.1.2010 zrušený termín pojednávania, odročené na 26.2.2010*
 - 26.2.2010 pojednávanie vo veci, vyhlásený rozsudok*
 - 20.4.2010 vyrubený súdny poplatok za odvolanie*
 - 13.5.2010 spis predkladaný Krajskému súdu v Košiciach k rozhodnutiu o odvolaní*
 - 9.2.2011 návrat spisu z Krajského súdu v Košiciach*
 - 18.3.2011 podané dovolanie*
 - 2.6.2011 spis predkladaný NS SR k rozhodnutiu o dovolaní*
 - 3.8.2017 návrat spisu z Krajského súdu v Košiciach po zrušení veci*
 - 7.8.2017 doručované zrušujúce uznesenie KS v Košiciach s výzvou pre strany sporu k vyjadreniu a navrhnutiu dôkazov*
 - 17.8.2017 v dôsledku zrušenia veci dovolaním priradená spisu nová sp.zn. -*
- 18Cb/107/2017*

-24.11.2017 pojednávanie zrušené z dôvodov na strane žalovaného, odročené na 5.1.2018

-5.1.2018 pojednávanie vo veci, vyhlásený rozsudok

-28.2.2018 odvolanie vo veci samej

-28.5.2018 spis predkladaný Krajskému súdu v Košiciach k rozhodnutiu o odvolaní žalovaného

Z prehľadu procesných úkonov súdu je zrejmé, že vec bola vybavovaná tunajším súdom plynule, bez zbytočných prieťahov. I z tohto dôvodu v mene súdu žiadam, aby Ústavný súd SR ústavnej sťažnosti nevyhovel. Vzhľadom k tomu, že Okresný súd Michalovce meritórne v právnej veci 18Cb/107/2017 už rozhodol dňa 5.1.2018, zo strany sťažovateľa nie je dôvodné sa domáhať, aby ústavný súd prikázal tunajšiemu súdu konať bez zbytočných prieťahov (požadovaný nález pod bodom 2).

Okresný súd Michalovce súhlasí, aby Ústavný súd SR upustil od verejného pojednávania.“

3.2 Právny zástupca sťažovateľa v reakcii na uvedené vyjadrenie podpredsedu okresného súdu v posudzovanom konaní zaujal toto stanovisko:

„... 1. Sťažovateľ netrvá na verejnom pojednávaní senátu ústavného súdu.

2. V súlade s judikatúrou Ústavného súdu aj Európskeho súdu pre ľudské práva, ústavný súd pri skúmaní či sú prieťahy v konaní musí brať do úvahy celú dĺžku súdneho konania, nie iba konanie na jednom stupni. Konanie na súdoch v sťažovateľovej veci trvá od roku 2007. Konanie nie je právoplatne skončené ani za 11 rokov.

3. Musím upriamiť pozornosť aj na to, že sťažnosť na prieťahy v konaní bola podaná 25.9.2017, teda o necelý mesiac už bude rok od jej podania. Okresný súd Michalovce vo veci rozhodol 5.1.2018. Preto sťažovateľ sa domáhal aj výroku, aby Ústavný súd prikázal Okresnému súdu Michalovce v konaní vedenom pod sp. zn. 18Cb/162/2007 konať bez zbytočných prieťahov.

4. Voči rozhodnutiu Okresného súdu Michalovce dal žalovaný, teda nie sťažovateľ odvolanie. Krajský súd v Košiciach vedie konanie pod sp. zn. 3Cob/54/2018, avšak do dnešného o odvolaní ešte nerozhodol. Teda vec nie je právoplatne skončená. Kedy rozhodne Krajský súd v Košiciach to sťažovateľ nevie. Sťažovateľ nevie či to bude rok 2018,

2019 alebo 2020. Sťažovateľ nevie ani to, či Krajský súd v Košiciach bude rešpektovať názor Ústavného súdu SR a Najvyššieho súdu SR. V súčasnosti sťažovateľ navrhuje, aby Ústavný súd SR prikázal Krajskému súdu v Košiciach, aby v konaní pod sp. zn.: 3Cob/54/2018 konal a postupoval bez zbytočných prieťahov. Preto podľa § 80 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v spojení s §31a ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. sťažovateľ navrhuje, aby namiesto Okresného súdu Michalovce vstúpil do konania na strane odporcu Krajský súd v Košiciach.

5. Sťažovateľ je toho názoru, že Ústavný súd SR mal prijať sťažnosť na ďalšie konanie v plnom rozsahu, teda aj voči Krajskému súdu v Košiciach, a je toho názoru, že aj judikatúra Ústavného súdu v tomto smere by sa mala zmeniť, nakoľko, pokiaľ je konanie na okresnom súde, tak vždy môže pokračovať aj na krajskom súde. Ide zvlášť o prípady, ako je prípad sťažovateľa, že krajský súd už rozhodoval o odvolaní a zrušil rozhodnutie okresného súdu a vrátil na vec na ďalšie konanie. V plnom rozsahu sťažovateľ trvá na tom čo uviedol v sťažnosti.

6. Nie je pravdou, že predseda súdu musí konštatovať prieťah v konaní, aby ústavný súd mohol sťažnosti vyhovieť. Ak by takáto téza bola pravdivá, tak by nemalo zmysel podať sťažnosti na prieťahy v konaní na Ústavný súd SR. Ako som už vyššie uviedol Ústavný súd SR musí brať do úvahy konanie ako celok, kdežto predseda súdu sa vyjadruje iba ku konaniu na jeho súde, teda na jednom stupni.

7. Je potrebné poukázať na to, že sťažovateľ nespôsobil, a ani čiastočne nezapríčinil prieťah v súdnom konaní, v plnom rozsahu trvá sťažovateľ na tom, čo uviedol v sťažnosti. “

Sťažovateľ trval aj na úhrade trov právneho zastúpenia za tri úkony právnej služby.

4. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

5. Pokiaľ ide o chronológiu úkonov okresného súdu v napadnutom konaní, ktorá je uvedená v bode I/3.1 tohto nálezu, možno konštatovať, že tieto skutkové okolnosti sa spornými nestali, keďže ani sťažovateľ vo svojej replike nemal námietky proti takto opísanému skutkovému stavu. Rovnaké relevantné skutočnosti zistil aj ústavný súd z obsahu príloh k podanej sťažnosti, preto pri posudzovaní napadnutého konania z týchto vychádzal, avšak opomenul duplicitné opísanie týchto úkonov.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

7. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní „o zaplataenie istiny 16 439,48 € (495 255,80 Sk) s prísl.“ (z titulu vydania bezdôvodného obohatenia) vedenom pod sp. zn. 18 Cb 162/2007 dochádza k porušovaniu základného práva sťažovateľa (ako žalobcu) na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

7.1 Takto bol predmet konania vymedzený uznesením č. k. II. ÚS 374/2018-9 o prijatí predmetnej sťažnosti na ďalšie konanie, avšak z vyjadrenia podpredsedu okresného

súdu vyplýva, že medzičasom bola prijatá vec zaevidovaná pod sp. zn. 18 Cb 107/2017 a na túto (v podstate iba technickú) záležitosť nemohol ústavný súd neprihliadať [Vo vzťahu ku Krajskému súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) a Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) bola sťažnosť v zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu (napr. II. ÚS 298/2017, II. ÚS 433/2017, II. ÚS 472/2017, II. ÚS 326/2018) odmietnutá, pretože v čase podania sťažnosti ústavnému súdu napadnuté konania pred uvedenými súdmi *netrvali* (bližšie pozri uznesenie č. k. II. ÚS 374/2018-9).].

7.2 Sťažovateľ vo svojom vyjadrení z 28. augusta 2018 prostredníctvom svojho právneho zástupcu „*podľa § 80 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v spojení s § 31a ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z... navrhuje, aby namiesto Okresného súdu Michalovce vstúpil do konania na strane odporcu Krajský súd v Košiciach*“, avšak vzhľadom na predmet konania vymedzeného uvedeným uznesením ústavného súdu o prijatí veci na ďalšie konanie sa už ústavný súd týmto návrhom sťažovateľa nemohol zaoberať. Ústavný súd už vo svojej judikatúre uviedol, že zvláštnosť konania pred ústavným súdom vyplývajúca z toho, že ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní návrh (sťažnosť) neodloží alebo neodmietne, prijme ho podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde na ďalšie konanie „v rozsahu, ktorý sa vymedzí vo výroku uznesenia o prijatí návrhu“, vylučuje možnosť navrhovateľa (sťažovateľa) meniť návrh na začatie konania (napr. I. ÚS 36/02, I. ÚS 109/02).

7.3 Pokiaľ podpredseda okresného súdu namietal, že sťažovateľ v danej veci nevyužil podanie sťažnosti podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ústavný súd poznamenáva, že uvedený prostriedok nápravy považuje za účinný iba pri konaniach kratšieho trvania, pričom konkrétne okolnosti (viac než 10-ročná zdĺhavosť) danej veci to zjavne vylučujú.

8. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

9. Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. II. ÚS 26/95).

10. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

10.1 Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že dĺžka tohto občianskoprávneho konania podľa názoru ústavného súdu nebola závislá od zložitosti veci. Napokon skutočnosť, že by napadnutá vec bola fakticky alebo právne zložitá, netvrdil ani podpredseda okresného súdu.

10.2 Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmanom konaní, ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom občianskoprávnom konaní k zbytočným priet'ahom. Pokiaľ sťažovateľ podal procesné návrhy (napr. dovolanie), ústavný súd pripomína svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej využitie možností daných navrhovateľom procesnými predpismi (podľa v tom čase platného a účinného Občianskeho súdneho poriadku) na uplatňovanie a presadzovanie ich

práva v občianskom súdnom konaní spôsobuje síce predĺženie priebehu konania, nemožno ho však kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné prietahy (napr. I. ÚS 31/01). Zbytočné prietahy v napadnutom konaní teda neboli vyvolané správaním sťažovateľa.

10.3 Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci (keďže sťažovateľ vo vzťahu k okresnému súdu svoj návrh nezobral späť; navrhol iba nekvalifikovanú zmenu účastníka konania) a predovšetkým konštatuje, že dosiaľ viac ako 10-ročné celkové trvanie napadnutého konania (od 29. júna 2007) bez právoplatného rozhodnutia je už samo osebe neprimerané. Okresný súd pritom bol v posudzovanej veci bez akýchkoľvek zákonných dôvodov krátkodobo, konkrétne od 21. februára 2008 do 6. júna 2008 (*štyri mesiace*), ale aj dlhodobo od 26. marca 2009 do 2. decembra 2009 (*osem mesiacov*) nečinný. Uvedené nečinnosti by samy osebe nemuseli znamenať zbytočné prietahy v konaní v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, avšak v kontexte viac ako 10 rokov trvajúceho napadnutého konania takýto charakter nadobudli. Uvedená nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas minimálne jedného roka okresný súd nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ ako žalobca v predmetnej veci počas súdneho konania nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02). K uvedenej nečinnosti, a teda k zbytočným prietahom nedošlo v dôsledku zložitosti veci a ani správania účastníkov, ale v dôsledku postupu súdu. Ústava v čl. 48 ods. 2 pritom zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie veci – a teda vykonanie spravodlivosti – bez zbytočných prietahov.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 6 ods. 1 dohovoru tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

11. Pretože vo veci bol na okresnom súde 5. januára 2018 vyhlásený rozsudok, ústavný súd nevyhovel návrhu sťažovateľa podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde, teda o tomto návrhu rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu v bode 4.

12. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ požadoval priznať finančné zadosťučinenie v celkovej sume 7 000 € (spoločne a nerozdielne s krajským súdom a najvyšším súdom, vo vzťahu ku ktorým však ústavná sťažnosť bola odmietnutá, pozn.), pričom najmä uviedol: „Sťažovateľ musí znášať veľkú traumy celých 10 rokov z prebiehajúceho súdneho konania a 10 rokov svojho života musí žiť s vedomím súdneho konania. Za desať rokov nemohol sa domôcť vymožitelnosti svojho práva a to je trauma...“

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k záveru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 dohovoru nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa považuje za primerané vo výške 1 000 €. Ústavný súd pritom prihliadol aj na to, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je zmiernenie nemajetkovej ujmy, nie prípadná náhrada škody (napr. II. ÚS 67/03).

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2.

13. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľovi vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti 25. septembra 2017 a písomné stanovisko k vyjadreniu okresného súdu z 28. augusta 2018). Za dva úkony vykonané v roku 2017 patrí odmena v sume dvakrát po 147,33 € a režijný paušál v sume

dvakrát po 8,84 € a za jeden úkon vykonaný v roku 2018 patrí odmena v sume 153,50 € a režijný paušál v sume 9,21 € (v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú celkove sumu 475,05 €

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

14. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. januára 2019